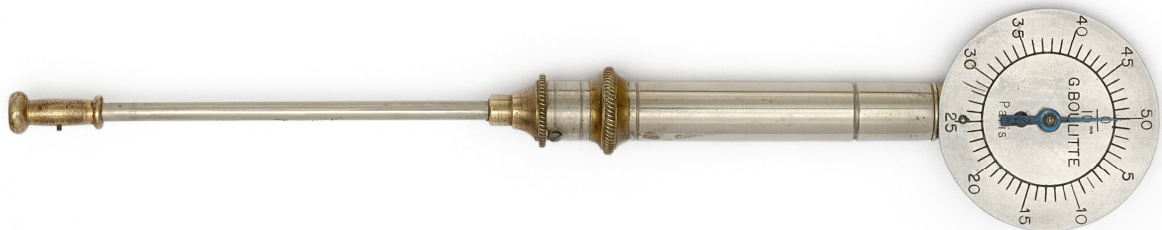

XX NAUČNI SKUP

EMPIRIJSKA ISTRAŽIVANJA U PSIHOLOGIJI

28 - 30. MART, 2014.

FILOZOFSKI FAKULTET, UNIVERZITET U BEOGRADU

INSTITUT ZA PSIHOLOGIJU I LABORATORIJA ZA EKSPERIMENTALNU
PSIHOLOGIJU
FILOZOFSKI FAKULTET, UNIVERZITET U BEOGRADU

XX NAUČNI SKUP

EMPIRIJSKA
ISTRAŽIVANJA U
PSIHOLOGIJI

28 - 30. MART, 2014.

FILOZOFSKI FAKULTET, UNIVERZITET U BEOGRADU

INSTITUT ZA PSIHOLOGIJU I LABORATORIJA ZA
EKSPERIMENTALNU PSIHOLOGIJU FILOZOFSKI FAKULTET,
UNIVERZITET U BEOGRADU

PROGRAMSKI ODBOR

Prof. dr Aleksandar Kostić
Prof. dr Ivan Ivić
Prof. dr Dejan Todorović
Prof. dr Jasmina Kodžopeljić
Prof. dr Nenad Havelka
Prof. dr Slobodan Marković
Prof. dr Snežana Smederevac
Prof. dr Sunčica Zdravković
Prof. dr Svetlana Čizmić
Prof. dr Vesna Gavrilov Jerković
Naučni saradnik dr Dragica Pavlović Babić
Doc. dr Goran Opačić
Doc. dr Iris Žeželj
Doc. dr Oliver Tošković
Doc. dr Nevena Buđevac
Doc. dr Ksenija Krstić
Janko Međedović
Naučni saradnik dr Ljiljana Lazarević (predsednik)

ORGANIZACIONI ODBOR

Prof. dr Slobodan Marković
Naučni saradnik dr Dragica Pavlović Babić
Doc. dr Oliver Tošković
Naučni saradnik dr Ljiljana Lazarević
Olga Marković Rosić

Lektura: mr Milorad Rikalo

Prelom: Ljubica Jovanović, Jelena Sučević i Tara Radović

IZVEŠTAJ RODITELJA KAO IZVOR PODATAKA O RANOM RAZVOJU DEČJEG GOVORA

Darinka Anđelković¹, Nada Ševa², Maja Savić^{1,3}, Slavica Tutnjević⁴

¹Filozofski fakultet, Univerzitet u Beogradu, ²Institut za pedagoška istraživanja, Beograd, ³Filološki fakultet, Univerzitet u Beogradu,

⁴Filozofski fakultet, Univerzitet u Banja Luci
dandjelk@f.bg.ac.rs

Izveštaj roditelja/staratelja značajan je izvor informacija o razvoju, i nezaobilazan je element u svakom postupku proceni dijagnostike dečjeg razvoja. Mekartur-Bejts inventar komunikacionog razvoja (*MacArthur-Bates Communicative Development Inventories – CDIs*) spada u one instrumente koji izveštaj roditelja koriste kao osnovno sredstvo u proceni razvoja govora i komunikacije. Adaptacija ovog instrumenta za srpski jezik pokrenula je neka od pitanja validnosti inventara namenjenog roditeljima.

Cilj: U ovom radu prikazujemo rezultate preliminarne provere validnosti prve adaptirane verzije Mekartur-Bejts inventara za srpski jezik. Provera je rađena za dva inventara ovog instrumenta: *Reči i gestovi (CDI I)* za uzraste 8-18 meseci namenjenog proceni razvoja rečnika i simboličke funkcije i komunikacije, i *Reči i rečenice (CDI II)* za uzraste 16-30 meseci namenjenog proceni gramatičkog (morfološkog i sintaksičkog) razvoja. Adaptacija oboja inventara (CDI I i CDI II) urađena je u dve verzije srpskog jezika, ekavskoj i ijekavskoj, pa je tako planirana i evaluacija.

Metod: Organizovane su četiri fokus grupe sa majkama dece odgovarajućeg uzrasta. Cilj razgovora bio je da se proveru koliko su upitnici razumljivi, da li majke shvataju šta se od njih očekuje, koliko su sigurne u davanju odgovora, koji delovi uputnika su teži, a koji lakši, da li treba nešto izmeniti/izbaciti/dodati.

Rezultati: Pokazalo se da pojedini segmenti upitnika funkcionišu vrlo dobro – stavke se lako prepoznaju u rečniku i ponašanju, i jednostavno se razlikuju od onih čija pojava nije prisutna kod deteta. Međutim, postoje i problematični segmenti inventara (morfološki i sintaksički razvoj) koji od roditelja zahtevaju posebnu vrstu pažnje ili kompetenciju koju možda ne poseduju. Roditelji su svesni značenja detetovih reči i iskaza, ali se teže fokusiraju na formalne aspekte komunikacije, i zbog toga često nisu u stanju da validno izveštavaju o prisustvu ili odsustvu pojedinih gramatičkih obeležja.

Zaključak: Rezultati su istakli problem validnosti roditeljskog izveštaja o komunikacionom razvoju i razlike koje pojedini aspekti toga razvoja imaju u pogledu dostupnosti i pouzdanosti procene. Roditeljsko izveštavanje o morfološkim i sintaksičkim aspektima dečjih iskaza manje je pouzdano, nego o semantičkim aspektima razvoja, tako da se u daljem radu na adaptaciji i konstrukciji ovog instrumenta o tome posebno vodilo računa.

Ključne reči: test, razvoj govora, komunikacioni razvoj, CDI, izveštaj roditelja.

ISPITIVANJE VIZUO-MOTORNE INTEGRACIJE GLUVE I NAGLUVE DECE PREDŠKOLSKOG UZRASTA

Vesna Radovanović, Marina Radić Šestić, Biljana Milanović-Dobrota
Fakultet za specijalnu edukaciju i rehabilitaciju, Univerzitet u Beogradu
radovanovic3@yahoo.com

Vizuo-motorna integracija je kompleksna veština koja objedinjuje vizuelnu percepciju i koordinaciju oko-ruka. Zadaci za ispitivanje vizuo-motorne integracije su takvi da od dece zahtevaju kopiranje figura u serijama koje se sve više usložnjavaju. Rezultati nekih istraživanja pokazuju da je rana gluvoća povezana sa atipičnim razvojem vizuomotornih veština kao što su kopiranje, crtanje oblika i hvatanje. Ispitivanje sposobnosti vizuo-motorne integracije ima veliki teorijski i praktični značaj, jer postoji više mogućnosti da se predupredi kašnjenje, blagovremeno utvrde faktori koji do njega dovode i da se pronađu adekvatne strategije za prevenciju i prevazilaženje neuspeha. Zato smo za cilj istraživanja postavili ispitivanje faktora koji bi mogli biti od uticaja na sposobnost vizuo-motorne integracije gluve i nagluve dece (stepen oštećenja sluha, vreme započete auditivne rehabilitacije, model komunikacije i vrsta amplifikacije).

Uzorak za istraživanje činilo je 30 prelingvalno gluve i nagluve dece uzrasta od 4 do 6 godina, od toga 17(56,7%) dečaka i 13 (43,3%) devojčica. U istraživanju je korišćen Beery-Buktenica razvojni test vizuo-motorne integracije, kraća forma, sastavljena od 15 ajtema, gde svaki ajtem nosi po jedan poen. Kraća forma testa namenjena je za ispitivanje vizuo-motorne integracije dece uzrasta od 2 do 8 godina.

CIP - Katalogizacija u publikaciji
Narodna biblioteka Srbije, Beograd

NAUČNI skup Empirijska istraživanja u psihologiji (20 ; 2014 ; Beograd)
[Knjiga rezimea] / XX naučni skup Empirijska istraživanja u psihologiji,
28-30. mart 2014, Filozofski fakultet, Univerzitet u Beogradu ; [organizatori]
Institut za psihologiju i Laboratorija za eksperimentalnu psihologiju. - 1. izd. -
Beograd : Filozofski fakultet, 2014 (Beograd: Dosije studio). - 216 str.

Kor. nasl. - Rezimei na srp. i engl. jeziku – elektronsko izdanje.

ISBN 978-86-88803-47-2

1. Institut za psihologiju (Beograd)
2. Laboratorija za eksperimentalnu psihologiju (Beograd)
 - a) Psihologija - Empirijska istraživanja - Apstrakti